

"การโอน(ย้าย)สายงานบริหาร"

สวัสดีครับเพื่อนข้าราชการส่วนท้องถิ่นทุกท่าน....สัปดาห์นี้คุยกันช้าหน่อยครับ เพราะต้องเคลียร์งานหลายอย่างครับ งานที่ค้างอยู่ งานที่ต้องเตรียมใหม่เหมือน ๆ กันเพื่อน ๆ ทั่วประเทศครับที่กำลังอยู่ระหว่างการจัดเตรียมทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๕๒ สำหรับหลายอบต. และเทศบาลหลายแห่งที่เพิ่งได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล คงต้องเหนื่อยหน่อยเพราะต้องเตรียมการจัดการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น อบต.ที่ครบวาระเมื่อวันที่ ๑๗ ก.ค.๕๑ ที่ผ่านมา วันนี้ก็เป็นวันสุดท้ายในการรับสมัครเลือกตั้งนายกฯและสมาชิกสภาอบต. หลายคนที่ผ่านมาการจัดการเลือกตั้งนายกอบต. โดยตรงมาแล้วครั้งหนึ่ง ครั้งนี้ก็คงไม่ลำบากอะไรมาก เพราะมีประสบการณ์แล้ว แต่แม้มีประสบการณ์ก็อยากฝากด้วยความเป็นห่วงว่า การเลือกตั้งเมื่อ ๔ ปีก่อนกับปัจจุบัน อาจมีข้อแตกต่างกันบ้าง โดยเฉพาะผู้แข่งขันในตำแหน่งผู้บริหารอาจมีจำนวนมากขึ้น มีการแข่งขันดุเดือดขึ้น เพราะมีการเมืองระดับประเทศเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังเช่นการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น เมื่อปี ๒๕๕๐ ที่ผ่านมา มีการเมืองระดับชาติเข้ามาเกี่ยวข้องมาก ทำให้การดำเนินงานของผู้อำนวยการเลือกตั้งต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ ขั้นตอนการจัดการเลือกตั้งต้องเคร่งครัดเป็นพิเศษ เพราะผิดพลาดมา ผอ.การเลือกตั้งท้องถิ่นนั้นแหละต้องรับและเพียงลำพังครับ.....

วันนี้ อยากเชิญเพื่อนข้าราชการส่วนท้องถิ่นมาคุยกันเกี่ยวกับการโอน(ย้าย)ของข้าราชการส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะสายงานบริหารในองค์การบริหารส่วนตำบล การโอน(ย้าย)ของข้าราชการส่วนท้องถิ่นโดยทั่วไปนั้น ปัจจุบันเรายังคงจำเป็นต้องใช้หลักเกณฑ์เดิมอยู่ครับ หลักเกณฑ์เดิมนั้นก็คือ ผู้ต้องการโอน(ย้าย) ต้องจัดทำคำร้องเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น และให้นายกอบต.ต้นสังกัดเห็นชอบ ส่งไปให้นายกอบต.ปลายทาง พิจารณาเห็นชอบด้วยเช่นเดียวกัน หากทั้งสองแห่งคือต้นทางยอมปล่อย และปลายทางยอมรับ เมื่อนั้น เราจึงจะได้ส่งเรื่องไปยังก.อบต.จังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบ หากเห็นชอบ (ส่วนใหญ่เห็นชอบอยู่แล้ว) เราจึงจะได้มีการโอน(ย้าย)ครับ ถามว่าทำไมถึงเป็นเช่นนั้นเล่า คำตอบก็คือ ก็มาตรฐานทั่วไปและหลักเกณฑ์เขียนให้เป็นเช่นนั้น ถามต่อว่า แล้วทำไมจึงเขียนเช่นนั้น คำตอบก็คือ เพราะนักกฎหมายตีความในรัฐธรรมนูญอ้างว่า รัฐธรรมนูญกำหนดให้ท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารงานบุคคล และการบรรจุแต่งตั้ง การโอน(ย้าย) เลื่อนขั้น เลื่อนระดับ ให้เป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น โดยคำว่า "ท้องถิ่น" นั้นหมายถึง ผู้บริหารท้องถิ่นนั่นเอง นักกฎหมายเหล่านั้น ท่านก็ยังตีความลงไปอีกว่า การบรรจุแต่งตั้ง การโอน(ย้าย) เลื่อนขั้น เลื่อนระดับ จะกระทำไม่ได้เลยหากผู้บริหารท้องถิ่นไม่ต้องการ ทำให้ตลอดเกือบสิบปีที่ผ่านมา ทำให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหลายหมื่นคนตกที่นั่งลำบาก ตกอยู่ในความวิตกกังวล ขวัญกำลังใจหดหายไปกับอำนาจที่นักกฎหมายให้กับผู้บริหารท้องถิ่นอย่างสิ้นฟ้า

การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถตามความรู้ และประสบการณ์ที่สั่งสมไว้ค่าโดยสิ้น แล้วหากถามว่า เอ้า....!!! ตอนนี้ รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ แก้ไข แล้วว่า "การบรรจุแต่งตั้ง การโอนย้าย การเลื่อนชั้น เลื่อนตำแหน่งให้เป็นตามความเหมาะสมและ จำเป็นของท้องถิ่น" มิใช่หรือ แล้วทำไมยังให้อำนาจผู้บริหารท้องถิ่นอีกเล่า ตอบ นักกฎหมายท่านก็ บอกว่า ก็นั่นรัฐธรรมนูญมิใช่กฎหมายที่จะนำมาปฏิบัติได้ ต้องตราเป็นพระราชบัญญัติก่อน จึงจะ ใช้ได้ หากจะถามต่อว่า เอ...แล้วรัฐธรรมนูญกับพระราชบัญญัติกฎหมายระดับใดใหญ่กว่า คำตอบก็ คงเหมือนกันครับ งงครับ งงกับคำตอบของนักกฎหมาย นักกฎหมายเมืองไทยนะครับ ที่ชอบ ตีความตามตัวหนังสือไม่ได้ตีความตามเจตนารมณ์ของกฎหมายเหมือนดังเช่นอารยะประเทศอื่น ๆ ครับ พวกเราจึงต้องยอมรับชะตากรรมแบบนี้ต่อไป (เพราะคนที่ตรากฎหมายเขาไม่ได้เคียดแค้น ร้อนใจหรือไม่ได้เคียดร้อนอะไรกับพวกเรานี้)

ฉะนั้น การโอน(ย้าย) ของข้าราชการส่วนท้องถิ่นปัจจุบัน ยังต้องจ่ายแพงเหมือนเช่นเดิม (เฉพาะบางจังหวัด บางภูมิภาค) หรือบางแห่งก็ต้องยินยอมลดแลก แจกแถมให้กับผู้มีอำนาจอนุมัติ ให้รับโอน(ย้าย) ลดศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการยอมที่จะก้มศีรษะให้กับความไม่ชอบธรรม ยอมแลกกับการไม่รับสวัสดิการค่าเช่าบ้าน ยอมที่จะแจกลีงของหรือเงินทองให้กับท่าน ๆ ที่ทรง อำนาจในแต่ละระดับ แถมอาจมีรายการแถมเป็นเนื้อสด ๆ นุ่ม ๆ และนึ่ม ๆ หากท่าน ๆ ต้องการ (เฉพาะบางพื้นที่) เรื่องเล่าแบบนี้ เรา ๆ ท่าน ๆ จะยังคงได้เห็น ได้ทราบ อยู่ต่อไปตราบเท่าที่นัก กฎหมายที่ทรงอำนาจยังคงเห็นว่า สิ่งเหล่านี้ ธุระไม่ใช่ แต่ท่านอาจลืมไปว่า ท้องถิ่นก็คือเสาที่ค้ำ ประเทศให้ตั้งอยู่ได้ หากเสานี้ถูกกัดเซาะสักวันหนึ่งก็จากทำให้ประเทศพังครืนได้เช่นเดียวกันครับ

เมื่อวานนี้ (๒๔ ก.ค.๒๕๕๑) เพิ่งได้รับสำเนาหนังสือจากเพื่อนคนหนึ่ง รีบเอามาให้ดูด้วยความตื่นตระหนกว่า จะทำอะไรดี จะทำอะไรดี เพื่อนคนนี้ก็ถามว่า เราจะย้ายไปไหนดี เราจะ ครบสี่ปีเดือนธันวาคม จะต้องย้ายไหม เมื่อผมอ่านแล้วก็เข้าใจทันทีว่า ขณะนี้มีเพื่อน ๆ ปลัดอบต. หลายคนที่ยังติดกับหนังสือสั่งการสำนักงาน ก.อบต.ที่ มท 0809.2/ว 102 ลงวันที่ 26 มิถุนายน 2551 และหนังสือจังหวัดเชียงใหม่ที่ มท 0827.2/28051 ลงวันที่ 23 กรกฎาคม 2551 (ไม่ทราบ เหมือนกันว่าหนังสือจังหวัดทำไมไม่มี ว.) เรื่องเดียวกันคือ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการโอนย้าย สับเปลี่ยนพนักงานส่วนตำบลตำแหน่งบริหารที่ดำรงตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบลครบ ๔ ปี สรุปเนื้อหาในหนังสือได้ความว่า "คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล (ก.อบต.) ในการประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ได้พิจารณากรณีวาระการดำรงตำแหน่งบริหาร ของพนักงานส่วนตำบลครบ ๔ ปี แล้วเห็นว่า เพื่อประโยชน์ในการบริหารขององค์การบริหารส่วน ตำบลและสร้างเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานให้พนักงานส่วนตำบลสายงานผู้บริหาร จึงควรมี การหมุนเวียนสับเปลี่ยนเมื่อผู้นั้นดำรงตำแหน่ง ณ องค์การบริหารส่วนตำบลติดต่อกันครบ ๔ ปี" ทั้งนี้ โดยส่วนของจังหวัดเชียงใหม่ ได้แจ้งให้อำเภอดำเนินการสำรวจข้อมูลพนักงานส่วนตำบล ตำแหน่ง ผู้บริหารของอบต.ในพื้นที่ที่มีคุณสมบัติเข้าหลักเกณฑ์ ดำรงตำแหน่งใน อบต.ในคราว

เดียวกันครบ ๔ ปี และให้รายงานจังหวัดภายในวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ โดยพนักงานส่วนตำบลตำแหน่ง ผู้บริหาร ตามที่คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบลกำหนดให้ต้องโอน หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่ง ปลัดอบต.,รองปลัดอบต.,หัวหน้าส่วนการคลัง,หัวหน้าส่วนโยธา ,หัวหน้าสำนักงานปลัด,ผู้อำนวยการกอง,หัวหน้าส่วน และตำแหน่งที่กำหนดให้เป็นตำแหน่งบริหารอื่น ๆ โดยไม่รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งในสายงานผู้ปฏิบัติ

สรุปจากหนังสือทั้งสองฉบับดังกล่าว ก็หมายความว่า ตำแหน่งสายบริหารของอบต.(ไม่รวมเทศบาล อบจ.) ไม่ว่าจะเป็นปลัดฯ คลัง ช่าง หน.สำนักปลัดฯ ฯลฯ ต้องโอน(ย้าย) ภายในระยะเวลาที่กำหนดในประกาศหลักเกณฑ์ของแต่ละจังหวัด เมื่อดำรงตำแหน่งในอบต.นั้น ๆ ครบ ๔ ปี ซึ่งเข้าใจว่า ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ต้องมีการโอน(ย้าย)สับเปลี่ยน ถามว่า ทำไมเทศบาล อบจ.ไม่มีลักษณะนี้ก็ต้องตอบว่า เทศบาลและอบจ.ไม่มีการเสนอหลักเกณฑ์นี้เข้าสู่ที่ประชุม ก.ท. และ ก.จ. เมื่อสี่ปีก่อนครับ ถามว่า ได้ทราบมาว่าศาลปกครองจังหวัดระยองได้พิพากษามีให้นำหลักเกณฑ์นี้มาใช้มิใช่หรือ ได้รับคำตอบจากผู้เกี่ยวข้องว่า ผู้ที่ฟ้องศาลปกครองเป็นพนักงานส่วนตำบลในจังหวัดระยอง ดังนั้น คำสั่งศาลปกครองจังหวัดระยอง จึงใช้ได้เฉพาะจังหวัดระยอง มิได้บังคับใช้เป็นการทั่วไป ดังนั้น หากจังหวัดไหนไม่ต้องการให้หลักเกณฑ์นี้มีผลบังคับใช้ต้องฟ้องศาลปกครองในแต่ละจังหวัดเอง

แน่นอนครับ เมื่อหลักเกณฑ์นี้มีผลบังคับใช้ไปแล้ว จะฟ้องศาลปกครองก็คงไม่ทันเหตุหลายคนเห็นว่า น่าจะเป็นประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลและตัวข้าราชการสายงานผู้บริหารมากกว่า เพราะอบต.ก็จะได้บุคคลที่หลากหลายความคิดเข้ามาผลัดเปลี่ยนทำงานและสร้างบรรยากาศบ้าง ข้าราชการสายบริหารเองก็จะได้พัฒนาตนเองและแสวงหาประสบการณ์ในการบริหารองค์กรท่ามกลางสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างไปจากเดิมบ้าง เป็นเสมือนสร้างภูมิคุ้มกันให้ตนเองให้เข้มแข็งและแข็งแกร่งขึ้น เมื่อมีผู้เห็นด้วยย่อมมีผู้คัดค้านครับ ผู้คัดค้านก็คือผู้ที่อาจกลัวความเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงหากเปลี่ยนไปในทางที่ดี(อยู่ที่ดี ๆ) ก็คงไม่มีปัญหาอะไรมากนัก แต่หากเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางไม่ดี (อยู่ที่เล็กลง อยู่ที่กันดารกว่าเดิม อยู่ที่มีปัญหามากยิ่งขึ้นกว่าเดิม อยู่ที่ไกลบ้านกว่าเดิม ฯลฯ) ก็คงไม่ปลื้มมากนัก แต่ก็มีบางท่านที่มีความเห็นว่า อย่างไรก็ดี คือ ย้ายก็ดี ไม่ย้ายก็ไม่เป็นไร ครับทุกสิ่งทุกอย่างไม่เที่ยงครับ เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป ทุกเรื่องทุกกรณีไม่เว้นแม้แต่ตำแหน่งที่เป็นหัวโขนครับ สักวันไม่เราก็ตำแหน่งที่จะจากกันไป ก็อยากฝากเพื่อนข้าราชการส่วนท้องถิ่นสายบริหารอีกครั้งว่า จะโอน(ย้าย) หรือไม่โอน(ย้าย) อย่างไรก็อย่าให้ศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการในองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ต้องมัวหมอง กลายเป็นมหรธรมเงินสะพัดฝุ่นตลบ ตบกันวุ่นล่ะครับ.

สุดท้ายฝากเพื่อน ๆ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน เชียงราย แพร่ น่าน พะเยา วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ นี้ เรามีนัดกันที่หอประชุมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ได้การร่วมรับฟังการชี้แจงและแสดงความคิดเห็นต่อร่าง

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.... ซึ่งเลื่อนจากวันนี้ไปเนื่องจากวันนี้ (๒๕ ก.ค.) สถานที่จัดงานคือหอประชุมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ไม่ว่าง (ทั้งที่จองไว้ล่วงหน้าก่อน) เพราะ รมว.มหาดไทย จะมาพบกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ เลยต้องเลื่อนงานของท้องถิ่น ไปก่อน หากมองในแง่ดีก็เป็นเรื่องที่ดีที่พวกเราจะได้มีเวลาอ่านทบทวนร่างพ.ร.บ.ฉบับนี้อีกหลาย วัน และมีเวลาให้แต่ละจังหวัดได้จัดประชุมหารือในจังหวัดของตน เพื่อสรุปความเห็นของ ข้าราชการในจังหวัดยื่นเสนอต่อคณะกรรมการฯ ที่มารับฟังความเห็นในวันดังกล่าว และควร กำหนดตัวบุคคลที่จะพูดหรืออภิปรายแสดงความคิดเห็นในนามของจังหวัดไว้ล่วงหน้าด้วย เพราะ ไม่เช่นนั้น เวลารับฟังความเห็นเพียงหนึ่งชั่วโมงอาจไม่เพียงพอ แต่ประการสำคัญที่สุดก็คือ ทุ ก อบต.และเทศบาล ปลัดอบต.หรือปลัดเทศบาลควรมาด้วยตนเอง เพราะเป็นเรื่องสำคัญที่ปลัดอบต. หรือปลัดเทศบาลได้ประสบมายาวนานกว่าข้าราชการในตำแหน่งอื่น ๆ หากมาไม่ได้จริง ๆ อย่าง น้อยก็ควรมอบหมายให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นในระดับหัวหน้าส่วนราชการรับ ไม่ว่าจะเป็ น หัวหน้าส่วนการคลัง หรือหัวหน้าส่วนโยธา เพราะอย่างน้อยก็ทำงานมานานได้รู้ ได้ทราบปัญหาที่ เกิดขึ้นในอบต.และเทศบาลเป็นอย่างดี หากส่งข้าราชการระดับเล็ก ๆ มาร่วมรับฟัง ส่วนใหญ่เขาก็ จะรับฟัง แต่การที่จะแสดงความคิดเห็นได้ครอบคลุมเหมือนตำแหน่งบริหารก็อาจทำได้ไม่ดีเท่าที่รับ สำหรับคณะกรรมการสมาคมพนักงานส่วนตำบล (แห่งประเทศไทย) คณะกรรมการสมาคม พนักงานเทศบาลแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการสมาพันธ์ปลัดอบต.แห่งประเทศไทย ก็ได้ ขอสรุปที่จะจัดประชุมร่วมระหว่างกันในวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๑ ณ ตึก Nation Tower ชั้น ๕ ห้อง ๕B (Conference Room B) (รายละเอียดกำหนดการคลิกที่นี่) จึงขอเชิญคณะกรรมการทั้งสามองค์กร ได้เข้าร่วมประชุมโดยพร้อมเพรียงกัน วันนี้ลาไปก่อนครับ.

พิพัฒน์ วรสิทธิดำรง

phiphatw@hotmail.com

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑